

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. O pravnih stvari, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani, 12. septembra.

S kranjskim deželnim zborom so se poslednji čas bavile skoro vse slovenske novine, samo — ljubljanski časopisi niso mnogo spregovorili o njem. Znano nam je, da se temu čudijo mnogi naši rodoljubi, in radi priznamo, da je to čudna prikazen, katero umeti pa vendar nij težko. Naš deželni zbor, ali uprav okolnost, da ta zbor, o katerem se je uže govorilo in pisalo toliko, kolikor še o nobenem drugem, še obstoji v kljubu dokazanim nepostavnostim, ki so se godile o volitvah 1877. leta, — to bi nas gotovo mikalo, da o tej stvari pišemo v prvi vrsti. A ker ne moremo pisati tako, kakor bi bilo treba in kakor zahtevajo dejanski odnošaji, zato rajši molčimo, ali smo molčali vsaj do zdaj: drugače, nego mislimo, nismo hoteli pisati o vladnem stališču in postopanju zdanjem kranjskemu deželnemu zastopu nasproti. Glasovi v družih časopisih nas proizzivljejo, da izjavimo nekoliko opómenj.

Tržaške „Edinosti“ poslednje čislo ima članek „o sedanjem političnem položju na Kranjskem“ datiran „z Dolenjskega“. S tem člankom se mi popolnem skladamo — samo v jednj točki: tudi mi smo namreč teh misli, „da mlini zdanje vlade Slovincem še niso začeli mleti“. Pa smo Slovenci vendar polni „udanosti“ in „zaupanja do visoke vlade“. Božja resnica: tacih — politikov treba iskati, kakor smo mi, ki čakamo, da se bomo nasitili s samimi drobtinami! Razvabila nam želodca vlada ne bode niti prenalila se ne bode. Da njeni „mlini počasi meljejo“, tega pač res nij treba dokazovati; da pa mi nikjer „moke“ ne vidimo, če še tako oči napenjamo, to utegne

izvirati od tod, da vladni málín, kakor nam „Edinosti“ dopisnik „z Dolenjskega“ dopo vedati skuša, „drobno“ melje. Počasi in drobno, predrobno: iz take moke ne bode nikoli kruha! Glede enakopravnosti pod grofom Taaffejem nismo ne le nič na boljem, nego na slabšem smo kot prej, ker se za prejšnjih vlad pred sodnijo nikdar nij tako ravnalo z našim jezikom, kakor se je pod zdanjem zistemom, in se vsak dan lahko spomni kak sodnik, da zopet naredi kaj tacega. Na šolstvenem polju bomo na dobičku za nekaj — nemščine ravno tam, kjer je nemščine najmenj treba, namreč v ljudskeji šoli!

To so vse naše realne pridobitve, kar jih je mogel naštetí v „Ed.“ dobrohotni spisovatelj članka o zdanjem našem položju! Iz tega je razvideti, da ima od polževe vladne hoje — kar smo mi naglašali uže večkrat — koristi le naš protivnik. Tako mi le govorimo, ker nečemo še trditi naravnost, da grofa Taaffeja nij resna volja izpolniti narodne naše terjatve. Treba pak je skoro dejanj, katera nas bodo preverila, da se nismo — motili; če ne, nas bode silila narodna naša dolžnost, druge strune napeti nasproti sl. vladi in njenim zagovornikom, da se ne bode svet norca delal iz nas in naše potrpežljivosti. Mi smo si uže davno v svesti in smo mnogipot uže naglašali, kako škodljivo je poslovanje zdanjega kranjskega deželnega odbora za narodne naše namere. Če bi vladi kaj marí bilo za nas, ne trpela bi krivice, ki se nam je zgodila, nego odstranila bi nevarnost, ki vedno preti našej narodnosti. Dopisnik „Edinosti“ se boji nasledkov, če zdanji naš deželni odbor ostane še leto dnij; pa v jednej sapi tolaži, ne vemo,

ali sebe ali — druge, da „v bodočem letu bodo vsakako nove volitve“. Kaj se pravi to? To se glasi nekako — oficijozno! Zakaj bodo v prihodnje leto „vsakako“ nove volitve? Tega stavka ne moremo prav umeti. Ali je to varijacija tiste lažnjive stare pesni: „Le letos še, le letos še, potem gotovo nič več ne“? Takemu vabljenku nobeden ne bode sél na limanice! Opravilna doba deželnemu zboru prihodnje leto še ne poteče, razpustila pa ga vlada sama od sebe niti „v bodočem letu“ ne bode, kakor ga do zdaj nij. To je naše mnenje. Res čudno, da se vlada tako obnaša proti tistej stranki, na katero se opira, čudno, da na tak način pospešuje napore zakletih svojih nasprotnikov. Jako povšeči nam je, kar o tem vprašanji piše vrli „Slovenski Gospodar“. Naj bi si to zapomnili gospodje na Dunaji. — V svojem interesu, v interesu zadače, ki si jo je postavila, bi bila morala zdanja vlada razpustiti kranjski deželni zbor. Opuščenje tega razpusta je jeden tistih grehov, ki lahko iznenada v jamc pahnejo Taaffejevo ministerstvo. Prezgodnje svoje smrti bode samo krivo.

Državnim našim poslancem pa ne bode od škode, če imajo za prihodnjega zasedanja državnega zbora pred očmi, kako je grofa Taaffeja vlada ozirala se na naše želje, na naše potrebe. Možje, katere je narod tako sijajno odlikoval s svojim zaupanjem, naj ne pozabijo, da nam nij pomagano s samimi obljubami!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. septembra.

Danes pričele se bodo v **Hrvatskeji** volitve in bodo trajale do 17. t. m. Vlada

Listek.

Slovensko berilo za osmi gimnazijski razred.

Druga, nekoliko predelana izdaja.

Vredil J. Navratil. Na Dunaju 1881.

Nam uže ta napis nij po volji! Ali morda za realke nij treba jednakega berila? In če ga treba, čemu se omejuje v napisu na gimnazije same? To bodi le mimogrede rečeno; oglejmo si knjigo.

Tu stoji predgovor prvej izdaji. Zaradi oblikoslovja „prvi“ ali „prvej“ se nečemo pričakati z g. sestavljavcem, tem menj, ker veli v predgovoru dalje, da se mu je bilo pravopisa držati, da je imel torej pravopisno „gebundene marschroute“. Sicer je navada v učenjaškeji republiki, da ima človek svoje prepričanje; a g. sestavljavec — se je odpovedal tej pravici. I kaj pravi v predgovoru? Tu čitamo, kaj se je ohranilo nam v slovstvu iz desetega, pet-

najstega veka itd. Za Boga, to vendar v literarno-zgodovinskeji knjigi ne spada v predgovor, nego ravno v samo knjigo, in potem je v predgovoru nepotrebno. Jednako ne spada semkaj, kar beremo dalje o črkah, ki so rabile in rabijo Slovincem.

Na V. strani istega predgovora se pripoveduje, „da nij bil sestavljalcu namen, da bi prebirali učenci vse poskušnje stare dobe.“ Vse poskušnje! Ali vse, kar jih je, ali vse, kar je v berilo sprejetih? Prvo je nemogoče, ker n. pr. celega sv. pisma ne more predlagati učencem; drugo pa je zelo čudno. Ako sestavljalcu nij namen, da bi učenci brali, čemu pa sprejemlje spise?

A berimo dalje: „Če so prve pismene poskušnje našega jezika okorne, pravi g. Navratil, treba je pomisliti, da iz one dobe nijmamo boljših.“ Tako nelogično pisaričenje se nobenemu dijaku ne sme dovoliti. Jednako bi rekli: Če je miza okrogla, je treba pomisliti, da nij štirivoglata. A da mu nelogičnosti ne

štejemo v greh; g. Navratil s tem kaže, da prav za prav ne ve, kaj da hoče. On imenuje prvi del zgodovinskim in hoče zgodovinski razvoj slovenščine razkazovati, pa obžaluje, da ne more po denašnjeji slovniči uzornih spisov podati. To je skoraj, tako, kakor bi kdo žalil, da Enij in Naevij nijsta Ciceronove latinščine pisala. Človek bi skoraj mislil, da g. N. jednakihi knjig nikdar v rokah imel nij.

„Učiteljem in učencem, veli dalje, se pa daje tako priložnost, nekdanjo neopiljeno slovenščino zdaj primerjati in — popravljati.“ Kaj še! Zato so se torej trudili in potili Trubar, Dalmatin in dr., da bi jim ubogi gimnazijalček zdaj napake štel in to pod vodstvom učiteljevim? Ali nij namen knjige učencu pokazati, da je Trubar za svojo dobo tako dobro pisal, kakor kdor si bodi danes za denašnjo, in da ima več zaslug za novoslovensko literaturo, kot kdor si bodi dan današnji ne izjemši g. Navratila, ki sam sebe mej prve šteje, kakor pozneje vidimo.

skuša na vse mogoče načine, z vsemi mogočimi sredstvi za svoje kandidate pridobiti volilce.

„Pesti Naplo“ vé povedati, da se bodo v **Pešti** sešli naši in ogrski ministri, da se posvetujejo o skupnem budgetu. To posvetovanje se bode vršilo pod predsedstvom cesarjevim. Baje, da bode državno vojno ministerstvo zahtevalo za-se večjo svoto.

Vnanje države.

Vsi listi prinašajo dolge članke o shodu **ruskega** in **nemškega** cesarja. Jedni hote vedeti, da je ta shod velikega političnega pomena, drugi pa zopet v tem ne vidijo družega, kakor le navaden shod dveh vladarjev, le kot izraz družinskih tradicij. „Nord“ pa piše o tem shodu: Shod v Gdanskem je gotovo neprijetno iznenadil one dunajske in peštanske politike, ki so pred nekaj dnevi glasno oznanjali vojno proti Rusiji in svoje sovraštvo pričeli z absurdnimi sumnjami ruske vlade. Ti politiki so živeli v najivnej iluziji, da nemško-avstrijska zveza daje popolno varstvo, da se more zadovoljiti magjarski šavnizem“. Potem pa končuje ta list, da je ta shod porok miru in v tem slednjem sklepu so jedini tudi vsi listi. Tako so uničene vse sanje onih politikov, ki so hoteli proti Rusiji vneti boj in laži trosili mej svet, da Rusija pošilja rublje mej Slovane.

Volitve v **Španskej** so izpale ugodno za liberalni kabinet, ki ima zdaj 106 sedežev, konservativci imajo le malo poslancev, kateri so večjidel možje z akademij in učenih društev.

V **Irskej** se še vedno ponavljajo nemiri. Deželna liga strašansko gospodari. Tako se poroča, da so udje deželne lige odrezali delavcu uho, ker je delal na posestvu, od koder je bil najemnik odgnan; malemu protestantovskemu kmetu so trpinčili kravo in jo umorili, ker je prodajal mleko policiji. Kaj jednacega se dogaja skoro vsak dan in ne pričakuje se, da bi zopet nastal kmalu mir, ker so udje lige največji fanatiki.

Dopisi.

Iz Slovenskih goric 8. septembra.

[Izv. dop.] (Izkušnja naj nas uči!) Pred kratkim naznanjal je Slovincem iskren rodoljub v članku, pisanem z vso gorečnostjo moškega srca, da bomo danes taborovali v Ptui; pod gaslom „vigilantibus iura“ pozivljaj je rojak rojake, da se udeleže tega taborovanja, da izrazijo svetu glasno in odločno svoje želje in težnje. Toda rodoljubna srca so obračala, vlada pa je obrnila; ideja taborovanja je vsaj za tekoče leto pokopana.

Eksaltadi v Ptui živčih naših nasprotnikov posvetovali so se uže, kako bi bilo mo-

„Iz prvih nespretnih poskusenj se pa tudi lahko uče, nadaljuje g. N., kako težko je kak jezik s početka pisati.“ Kaka didaktična zmeda! Običajno je mej polizobraženci, da o pedagogiki in didaktiki vsak neprizivno sodi, kdor je kdaj šolske klopi drgnil, kakor vsak misli, da ve o politiki govoriti, ako je ravno kak zakotni časnik iz roke položil. V takej družini, naj se nam ne zameri, zdi se nam, da smo, kadar to čitamo. Zdi se nam vedno boljše, da g. pisec nij pretehtal, čemu je njegova knjiga in česa da naj se iz nje uče.

Vse to se bere v prvem predgovoru in se je pretiskalo, kakor bi bila to gola sveta nespremenljiva istina.

Predgovor drugej izdaji naznanja, da vzgledov „okorne“ pisave Pohlinoe, Andrejaševe in Dankove tudi tukaj ne bode in da se je prostor za boljše slovenščino porabil. Zopet ista nelogičnost. Menite, da so n. pr. Fischart, Hans Sachs in Rollenhagen uzorno nemščino pisali v današnjem smislu? In vendar podajejo tudi šolske knjige vzglede iz njihovih spisov.

goče zaprečiti taborovanje, ako bi ga do vlada. Taki so naši liberalci, tako razm slobodo in enakopravnost; njim vse, nič! Deutscher verein iz Gradca sme v zborovati, nemški „šulverein“ se sme k tuvirati, ker ti dve društvi zastopati in nemštva; zborovanje pa, kjer bi se nag potrebe slovenstva, to se mora zabraniti tako mislijo in delajo naši protivniki v skoro brez izjeme. Ali še Slovenci ne po tega političnega egoizma najgrše sorte? vlada rešila je naše nasprotnike iz z smejo jej biti tedaj hvaležni. Pa tudi Sl smemo jej biti hvaležni, da nam je tak ločno povedala, da ne mara pohvale in zov zaupanja od strani Slovencev, hv moramo biti, da je jasno pokazala, d naj se Slovenci zadovolijo z lepimi obl koje so slišali iz ust njenih zastoj koje jim, ako se zdi potrebno, sem t tudi kak oficijozni list — do oficijalnih dospela — na ušesa zatrobi in kojih je čas dobiti dober kup — gratis!

Kaj da sledi iz tega? Nič družega, da moramo postati delavni in postopa slednje in odločno, odločnejše nego do Priprave za tabor nijso delo št petih mož, priprave za zborovanje pod nebom z obširnim programom ne dajo gnati v jednom ali poludrugem meseci preje mora se začeti delo. Moje mn in mislim, da se ne motim, da bode t dva meseca pozabljen in da bode m njega tist mož jedini, koji se je pred mesecema jedini zanimal zanj. Tako še zdaj vselej bilo.

Epiloga nij mi mogoče pisati, ker nij bilo in ker mu je slavna vlada p slab prolog. Naj tedaj velja — sapio Pravilo se mi je, da se bodo v kratk ljavni možje rojaki pogovarjali nekje važnejših vprašanjih — političnih in s Upam, da bode bodočnost bolja, da v vender jedenkrat začelo pravo delo; bomo vender jedenkrat začeli s svo sprotniki tako ravnati, kakor oni r nami in popolnem prezirati prazne slavne vlade.

Od štajarskega Posavja

tembra. [Izv. dop.] Národno učitel Slovenskem izdaje in vzdržuje zdaj kovnjaške liste: „Tovariša“ v Ljublj potnika“ v Celji in „Šolo“ v Gorici,

Vrhu tega pripoveduje str. 41., da j mej Andrejaševih pesni „čast“ dolet je ponemčil sloveči pesnik J. Gabr dokaz, da je Seidl boljše znal ceniti pesništvo, nego naš literarni zgod professo.

Prvi del naše knjige obsega st ščino, drugi novo. Dobro. Mi se pop njamo s tem, da mora knjiga, ka slovenščine sprejeti i staroslovenščir bi tega ne utemeljevali tako, kakor str. 1. rekoč, „da je mej jezikom Slovencev in Slovencev, prebivavših rem Noriku uže v devetem stoletji razlika (forsitan!) in dalje, da v kn pokazati premembe, ki jih je naš trpel (erlitten) ne sme manjkati s skega jezika“. Bolje je, molčati nego tako hrome razloge v boj tiš

Ako pa uže sprejme staroslovi popolnem odobravamo, tu prvič ni terlinearne pripisave v latinici, ker tako silno težavna onemu, ki zna

skuša na vse mogoče načine, z vsemi mogočimi sredstvi za svoje kandidate pridobiti volilce.

„Pesti Naplo“ vé povedati, da se bodo v **Pešti** sešli naši in ogrski ministri, da se posvetujejo o skupnem budgetu. To posvetovanje se bode vršilo pod predsedstvom cesarjevim. Baje, da bode državno vojno ministerstvo zahtevalo za-se večjo svoto.

Vnanje države.

Vsi listi prinašajo dolge članke o shodu **ruskega in nemškega** cesarja. Jedni hote vedeti, da je ta shod velikega političnega pomena, drugi pa zopet v tem ne vidijo družega, kakor le navaden shod dveh vladarjev, le kot izraz družinskih tradicij. „Nord“ pa piše o tem shodu: Shod v Gdanskem je gotovo neprijetno iznenadil one dunajske in peštanske politike, ki so pred nekaj dnevi glasno oznanjali vojno proti Rusiji in svoje sovraštvo pričeli z absurdnimi sumnjami ruske vlade. Ti politiki so živeli v najivnej iluziji, da nemško-avstrijska zveza daje popolno varstvo, da se more zadovoljiti magjarski šavnizem. Potem pa končuje ta list, da je ta shod porok miru in v tem slednjem sklepu so jedini tudi vsi listi. Tako so uničene vse sanje onih politikov, ki so hoteli proti Rusiji vneti boj in laži trosili mej svet, da Rusija pošilja rublje mej Slovane.

Volitve v **Španskej** so izpale ugodno za liberalni kabinet, ki ima zdaj 106 sedežev, konservativci imajo le malo poslancev, kateri so večidel možje z akademij in učenih društev.

V **Irskej** se še vedno ponavljajo nemiri. Deželna liga strašansko gospodari. Tako se poroča, da so udje deželne lige odrezali delavcu uho, ker je delal na posestvu, od koder je bil najemnik odgnan; malemu protestantovskemu kmetu so trpinčili kravo in jo umorili, ker je prodajal mleko policiji. Kaj jednacega se dogaja skoro vsak dan in ne pričakuje se, da bi zopet nastal kmalu mir, ker so udje lige največji fanatiki.

Dopisi.

Iz Slovenskih goric 8. septembra.

[Izv. dop.] (Izkušnja naj nas uči!) Pred kratkim naznanjal je Slovencem iskren rodoljub v članku, pisanem z vso gorečnostjo moškega srca, da bomo danes taborovali v Ptuji; pod gaslom „vigilantibus iura“ pozivljal je rojak rojake, da se udeleže tega taborovanja, da izrazijo svetu glasno in odločno svoje želje in težnje. Toda rodoljubna srca so obračala, vlada pa je obrnila; ideja taborovanja je vsaj za tekoče leto pokopana.

Eksaltadi v Ptuji živečih naših nasprotnikov posvetovali so se uže, kako bi bilo mo-

goče zaprečiti taborovanje, ako bi ga dovolila vlada. Taki so naši liberalci, tako razmevajo slobodo in enakopravnost; njim vse, nam nič! Deutscher verein iz Gradca sme v Ptuji zborovati, nemški „šulverein“ se sme konstituirati, ker ti dve društvi zastopati interese nemštva; zborovanje pa, kjer bi se naglašale potrebe slovenstva, to se mora zabraniti! In tako mislijo in delajo naši protivniki vsi in skoro brez izjeme. Ali še Slovenci ne poznajo tega političnega egoizma najgrše sorte? Slavna vlada rešila je naše nasprotnike iz zadreg, smejo jej biti tedaj hvaležni. Pa tudi Slovenci smemo jej biti hvaležni, da nam je tako odločno povedala, da ne mara pohvale in izrazov zaupanja od strani Slovencev, hvaležni moramo biti, da je jasno pokazala, da želi naj se Slovenci zadovoljijo z lepimi obljubami, koje so slišali iz ust njenih zastopnikov, koje jim, ako se zdi potrebno, sem ter tja tudi kak oficijozni list — do oficijalnih še nij dospela — na ušesa zatrobi in kojih je vsak čas dobiti dober kup — gratis!

Kaj da sledi iz tega? Nič družega, nego, da moramo postati delavni in postopati naslednje in odločno, odločnejše nego do zdaj?

Priprave za tabor niso delo štirih ali petih mož, priprave za zborovanje pod milim nebom z obširnim programom ne dajo se dognati v enem ali poludrugem meseci, dosti preje mora se začeti delo. Moje mnenje je in mislim, da se ne motim, da bode tabor za dva meseca pozabljen in da bode mislil na njega tist mož jedini, koji se je pred dvema mesecema jedini zanimal zanj. Tako še je do zdaj vselej bilo.

Epiloga nij mi mogoče pisati, ker taborja nij bilo in ker mu je slavna vlada poklonila slab prolog. Naj tedaj velja — sapienti sat. Pravilo se mi je, da se bodo v kratkem veljavni možje rojaki pogovarjali nekje o najvažnejših vprašanjih — političnih in socialnih. Upam, da bode bodočnost bolja, da se bode vendar jedenkrat začelo pravo delovanje, da bomo vendar jedenkrat začeli s svojimi nasprotniki tako ravnati, kakor oni ravnaajo z nami in popolnem prezirati prazne obljube slavne vlade.

Od štajarskega Posavja 8. septembra. [Izv. dop.] Narodno učiteljstvo po Slovenskem izdaje in vzdržuje zdaj tri strokovnjaške liste: „Tovariša“ v Ljubljani, „Popotnika“ v Celji in „Šolo“ v Gorici, kar do-

volj glasno pričuje o gorečnosti, delavnosti in požrtvovalnosti primeroma majhnega števila učiteljev mej narodom slovenskim in to toliko več, za kolikor menj so do zdaj — Bogu bodi potoženo — učiteljišča v Ljubljani, Mariboru in Celovci, oziroma profesorji in vadniški učitelji in učiteljice na onih in deloma tudi c. kr. nadzorniki podpirali one naše strokovnjaške liste. Ali so imenovani pedagoški časniki popolnem ustrezali in zadostovali ali ne, v to ne bom spuščal se, a odgovoriti bo treba odločno, ali je nam slovenskim učiteljem (na Kranjskem, Štajarskem, Primorskem, Koroškem in Ogrskem) res treh strokovnjaških listov potreba? S popolnim prepričanjem rečem, da ne! In to hočem tudi v sledečem dokazati.

V obče naše materialno stanje nij tako ugodno, da bi si mogel posameznik poleg potrebnih knjig itd. naročiti še tri strokovnjaške liste brez večjega pritrganja — znabiti celó na škodo svoje družini; ako pa le jeden list izmej navedenih treh čita, postane sčasoma tujec o šolstvu ostalih slovenskih pokrajin. Se vé, da se dá temu izogniti, ako si sosedni, ali učitelji na večrazrednicah raznih listov naroče ter si te zamenjavajo, a z ozirom na domače liste jaz tega iz več razlogov ne odbravam; pač pa gledé drugojezičnih časnikov, ako bi hoteli učitelji tudi take prebirati, kar je gotovo vsega priporočila vredno. V drugič primanjkuje omenjenim lističem sploh večkrat izdatne duševne in materialne podpore, česar posledica mora biti suhoparnost lista, oziroma nevolja urednika in izdajatelja. V tretjič prinašajo taki pokrajinski lističi večinoma predolge lokalne novice, katere čitatelje iz drugih pokrajin le malo ali celó nič ne zanimajo. V četrtič pa izhajajo „pokrajinci“ navadno le po dvakrat na mesec, in tako se marsikatera važna novica pozno, včasih celó prepozno zvé, druga, znabiti drugače zeló mikavna, pa zopet vsled zastarelosti od svoje mikavnosti mnogo izgubi. Z novim centralnim organom v Ljubljani („Národní učitelj slovenski“) pa bi se dalo vsemu temu v okom priti: Dobivali bi dober, raznovrsten gradivo obcezaajoč strokovnjaški list primeroma cenó, ker bi ga vse slovensko učiteljstvo duševno in materialno podpiralo (razpisi služeb iz vseh slovanskih pokrajin itd., to bi tudi nekaj neslo), dobivali bi ga pa tudi lahko po trikrat, če ne po štirikrat na mesec. Dalje je v Ljubljani več vrlih, iz-

„Iz prvih nespretnih poskušanj se pa tudi lahko uče, nadaljuje g. N., kako težko je kak jezik s početka pisati.“ Kaka didaktična zmeda! Običajno je mej polizobraženci, da o pedagogiki in didaktiki vsak neprizivno sodi, kdor je kdaj šolske klopi drgnil, kakor vsak misli, da ve o politiki govoriti, ako je ravno kak zakotni časnik iz roke položil. V takej družini, naj se nam ne zameri, zdi se nam, da smo, kadar to čitamo. Zdi se nam vedno bolje, da g. pisec nij pretehtal, čemu je njegova knjiga in česa da naj se iz nje uče.

Vse to se bere v prvem predgovoru in se je pretiskalo, kakor bi bila to gola sveta nespremenljiva istina.

Predgovor drugej izdaji naznanja, da vzgledov „okorne“ pisave Pohlinove, Andrejaševe in Dankove tudi tukaj ne bode in da se je prostor za boljšo slovenščino porabil. Zopet ista nelogičnost. Menite, da so n. pr. Fischart, Hans Sachs in Rollenhagen uzorno nemščino pisali v današnjem smislu? In vendar podajejo tudi šolske knjige vzglede iz njihovih spisov.

Vrhu tega pripoveduje str. 41., da je dve izmej Andrejaševih pesni „čast“ doletela, da ju je ponemčil sloveči pesnik J. Gabr. Seidl, v dokaz, da je Seidl bolje znal ceniti slovensko pesništvo, nego naš literarni zgodovinar ex professo.

Prvi del naše knjige obsega staroslovenščino, drugi novo. Dobro. Mi se popolnem strinjamo s tem, da mora knjiga, kažoč razvoj slovenščine sprejeti i staroslovenščino, vendar bi tega ne utemeljevali tako, kakor g. N. na str. 1. rekoč, „da je mej jezikom panonskih Slovencev in Slovencev, prebivavših (sic) v starem Noriku uže v devetem stoletji bila neka razlika (forsitan!) in dalje, da v knjigi, ki ima pokazati premembe, ki jih je naš jezik pretrpel (erlitten) ne sme manjkati staroslovenskega jezika“. Bolje je, molčati o tej reči, nego tako hrome razloge v boj tiščati.

Ako pa uže sprejme staroslovenščino, kar popolnem odobravam, tu prvič nij treba interlinearne pripisave v latinici, ker cirilica nij tako silno težavna onemu, ki zna grško čitati

in ker pridnega učenca moti, lenemu pa nič ne koristi. Drugič pa treba berila v tolikej meri, da imajo učenci res priložnost navaditi se čitanja. Kdor razmere pozna, vé, da se to doslej nij vselej zgodilo, in nekaj je tega tudi pičlo berivo krivo.

A pogledimo še nekoliko v novoslovenski del. Tu je čudo prečudo, kakor veli stara bajka. Na pr. kako pride „Pegam in Lambergar“, ravno za Slomškom na vrsto in to brez vse opazke o narodnem toliko važnem pesništvu našem? Katera slovstvena knjiga sme tradicijonelno literaturo tako prezirati. Jeli „Pegam“ samo za vabo, da naj mu učitelj to ali ono pritakne? Če je tako, potem v knjigi le zadrego dela, ker ga učenci itak poznajo iz poprejšnjih knjig.

A kdo bi se dalje ukvarjal s knjigo, ki govoreč o novej naši literaturi ne pozna prvih pospešiteljev njenih, niti g. dr. Bleiweisa, niti vrlega g. župnika Trstenjaka, niti pokojnega dr. Razlaga, niti marljivega prof. g. Jenseka, niti mnogih družih, ki so duševne in

kušenih učiteljev in prijateljev narodnega šolstva, kar se ne sme prezirati, kajti „več oči več vidi.“ Da bi tudi naša veljavnost na zvonaj, zlasti pri naših sosednih kolegih s tem pridobila, se samo ob sebi razume.

Tedaj „z združenimi močmi“ naprej, slovenski učitelji, zlasti Vi, kateri 'ste se do zdaj z malo hvaležnim uredovanjem zdajnih z ozirom na okolnosti gotovo dobrih „pokrajincev“ trudili (za kar naj Vam tukaj najto plejšo hvalo in zahvalo izrekam!) Storimo zdaj čez 12 let jeden korak naprej, da bomo uže z novim letom strokovnjaško zedinjeni v jednom dostojnem centralnem organu tako ali tako imenovanem. „V jedinstvu je moč!“ Složimo se pa brez odlašanja. Gotovo bi bil to znameniti korak napredka za naše narodno šolstvo, in jaz mislim, da se smemo nadejati tudi blagovoljnega odobranja od slavne naše vlade, ako se nam posreči nameravani ta korak.

Iz Dile pri Hrenovicah 8. sept. [Izv. dopis.] (Vojaške vaje.) Marsikakega človeka zadene nesreča, nadloga; a vztrajen človek mora ono, kar mu osoda določi, z energijo prenašati. Kmalu bi rekel, da je letos pri jesenskih vajah tudi nekatere učitelje taka osoda zadela. Oglasili so se v Trstu, a od tam poslali so jih v Postojno k manevrom in tam, kakor mi je tožil jeden iz mej sedmih, morajo trinajst dni prebiti. Prvi dan so jih tako vpregli, da je bilo joj, a pri vsem tem — močni in krepki — prestali so slavno manever, pri katerem je bil sam fcm. baron Kuhn navzočen. Lovili so se od 1/2 7. ure zjutraj do 5. ure popoldne; misli si, dragi čitatelj, da je to prenašati učitelju, kateri nij vajeen tega, kateri je celo leto mej paglavci se trudil, in mestu imeti počitek, mora še zdaj mučiti se. A to bi bilo uže vse mogoče prenašati, ako bi se dobilo kaj dobrega pod zob — pa človek mora hoditi pol ure, da ujame kaj poštenega.

Izpod Vremšice 5. septembra. [Izv. dopis.] (Pojasnilo.) V šte. 183. „Slov. Naroda“ od dne 13. m. m. je bilo iz Vrem pod naslovom „Uljuden zdravnik“ o našem še le pred dvema mesecema z Dolenjskega prišlem zdravniku napačno poročano; štejemo si v dolžnost priobčiti naslednje pojasnjenje tega krivičnega poročila.

Senožeški g. okrajni zdravnik je prišel prvičrat v Vreme kože staviti, kakor mu je bilo predpisano. Precej pri njegovem dohodu v Vreme je prišla množina bolnikov in matere

z otroci, mej njimi morebiti tudi občinski svetovalec Prelec; pri bolnikih se pozneje nij nobena silna ali nevarna bolezen pokazala, pa vsi so terjali takoj pomoči, pozvane matere od blizu in daleč pa precej stavljenje koz. Zdravnik je tedaj rekel zbranim te-le besede: „Zdaj bom najprej kože stavil, potem bom vas bolnike pregledal,“ a ne, kakor je poročevalec napačno poročal: „Jaz sem danes prišel stavljenje koz naprej vzeti, a ne vas zdraviti.“ Vprašamo tudi, zakaj je Prelec s svojo, kakor je v dopisu poročano, staro, morebiti tudi uže po mnogih poskušnjah neozdravljivo boleznijo, ravno tega zdravnika čakal? Po dokončanem cepljenju kozá je zdravnik pregledoval bolnike in zdravila nasvetoval precej na mestu skozi cele dve uri in sicer brezplačno; tudi v hiše je bil poklican in je ustregel vsem terjatom, kar tudi vremski župan lahko popolnem potrdi, ker je g. zdravnik tudi njegovo soprogo in druge zdravil. Mi moramo zatorej obrekovanje iz Vrem zavračati in javno pripoznati resnični dogodek z dostavkom, da je naš g. zdravnik v tem kratkem času, kar je v naši sredini, pokazal, da je svojemu zdravniškemu poslu popolnem vešč. Njegova lekarna je z zdravili dobro previdena, kar tudi iz Trsta prišli tujci potrjujejo. Tudi moramo to obrekovanje iz Vrem toliko bolj zavrniti, ker bi bil ves naš okraj, ako bi ne bil ta zdravnik v Senožeče prišel, na Krasu pri pomanjkanju zdravnikov brez zdravnika ostal še Bog ve koliko časa. Zato ne moremo dopuščati, da bi se mu uže v prvem času njegovega težavnega službovanja življenje grenilo. Nepozabljiv v pravem pomenu ostal je na daleč in široko po Krasu še le pred nekaterimi leti umrli okrajni zdravnik g. Fran Križaj, po katerem še marsikateri občan žaluje, samo g. dopisnik članka ne, ker ga nij poznal. Čast komur čast!

Več Podvremščanov.

Iz Zagreba 11. septembra. [Izv. dop.] (Volilno gibanje) priklopilo je do vrhunca; še dva dni in odločilo se bo. V Zagrebu je toliko kakor gotovo, da zmagata v I. in III. kotaru vladna kandidata, odvetnik Nikola Krestić, bivši predsednik saborski, in ban grof Lad. Pejačević; v II. kotaru, kjer kandidira opozicionalec dr. Mazzura proti vladnemu dr. Andrijeviču, bode volilna bitka vroča, ker so moči jedne in druge stranke prilično jednake. Sploh se da uže zdaj preračunati, da bode vladna stranka pri volitvah nadjačala opozicionarno in da bodo Starčevićjanci pridobili nekoliko sedežev.

materijalne moči svoje posvetili slovenstvu in je še posvečujejo? V teh mesto je pa neki Navratilov prevod „Hoja Evgenijeva prek planin“ doletela „čast“ (tu je ta izraz na svojem mestu) biti sprejetim v zbirko. Kdo bi si mogel misliti, da izdajatelj šolske knjige tolikanj zgreši pot objektivne sodbe!

Ali stoj, dragi čitatelj, ki si videl, s kako nečuveno slovesnostjo smo letos zagreblj prvoboritelja Jurčiča, kako so mu ljudje vseh stanov in vsake starosti skazali posledno čast priznavajoč zasluge njegove, zasluge za literaturo slovensko. Imena Jurčič pa ta krparija, nanazvana berilo, niti ne pozna. Menda se je tudi tukaj prostor za boljšo slovenščino porabil, t. j. za Navratilovo. Bog oče je v bajki najprvo sam sebi kapico ustvaril. Prijatelj Boris-Miran, ki ne potrebuje naše hvale, bode se po tem takem lahko tolažil, da niti jedne pesni njegove nij doletela čast v takej knjižuri biti sprejeto. Optimis placuisse viris sat est.

Tukaj je le dvoje mogoče, ali sestavlja-

telj čisto nič ne pozna nove naše literature, ter je dela, ki se ga je lotil, popolnem nezmožen, ali pa nalašč hoče slepiti mladino ter zasluži ime, ki ga nečemo izgovoriti. Zdi se nam podoben vodniku, ki bi, razkazujoč mesto Ljubljano, tujca od kolodvora peljal skozi Kravjo dolino in prek dolnjih Poljan v Kurjo vas in potem dalje proti Višnji gori, češ, da mu je vse lepote pokazal. Čemu ne prepuščate dela rajši veščakom? Naj se širi diletantizem po drugodi, v šole ga nikar ne zatrošajte. Za šole je najboljša blago komaj dosti dobro. Ta pa je vsaj mej slovenskimi šolskimi knjigami najslabejša.

Obširno kritiko prepuščamo veščakom, mi smo hoteli le konstatirati, da se nam tukaj slovensko slovstvo nalašč od uborne strani kaže. Marsikateremu tujcu je morda to po volji, ali domačinu, ki resnico o svojem narodu nalašč prikriva, bode sramota vekomaj.

K.

Nij dvojbe, da ima zdanja vladna stranka mnogo več prijateljev mej narodom, nego jih je imela katera prejšnjih magjaronskih vlad, a k temu je največ pripomoglo mlitavo in pospano vladanje Mažuraničevo, a v drugej vrsti okolnost, ka so zdanji opozicionalcji, na čelu jim Mrazović, pri vsakej priliki slepo podpirali ogrsko vlado in so do lanskega leta brez pomisleka pri vsakem povišanji davkov klicali svoj „igen!“, kar se zdaj maščuje.

Ker se je narodna stranka hrvatska leta 1872 postavila na temelj Rauchove nagodbe od leta 1868 in si je nekoliko revidirala nagodbo, nij zdaj toliko stvarne razlike mej jedno in drugo teh dveh strank, ampak prava državo-pravna opozicija je in ostane jedina stranka Starčevićeva, katera ne priznaje veljavnosti nagodbe z ogrsko kraljevino in je potem takem stranka revolucionarna, dočim stranka Mrazovićeva stoji v opoziciji poglavito proti osobi bana Pejačevića. Nij se torej čuditi, da se nahajata dva najodličnejša člana nekdanje narodne stranke, Josip Miškatovič in Ivan Vončina, v taboru vladne stranke.

Banu Pejačeviću se mora očitati po vsej pravici, da nij diplomat, ker je v svojej strasti segel predaleč in je nasilno suspendiral od službe in plače dva profesorja univerze, bivša opozicionalna zastopnika na saboru, dr. Vojnovića in dr. Vrbanića, zaradi političnega njijnega mišljenja. To in še nekoliko drugih suspenzij, potem okrožnica njegova do sodbenih uradnikov, v katerej se grozi najstrožjimi kaznimi vsakemu, ki ne bi glasoval za vladnega kandidata, pokazuje, da ban ne vé, kaj se pravi vladati konstitucionalno, in to tem menj, ker je popolnem zatrl tiskovno svobodo.

Ostrašil je ban Pejačević odvisne ljudi in si s tem pridobil nekoliko „tožnih“ glasov, ali izgubil je na ugledu svojem mnogo, odrinil je od sebe vse neodvisne poštenjake, a koristil svojim brezozirnim postopanjem največ Starčevićjancem ali stranki prava, kakor se ti ljudje sami imenujejo.

Slovenci želimo iz vsega srca dober uspeh narodnej opoziciji, katera je nam izmej vseh strank na Hrvatskem najprijaznejša in v katerej nahajamo največ svojih prijateljev.

Domače stvari.

— (Vstopice k predavanju,) katero, kakor znano, priredi g. Ivan Hribar v čitalničnej dvorani v nedeljo dne 18. t. m. ob 11. uri dopoldne na korist fondu za zopetno sezidanje češkega narodnega gledališča, dobivale se bodo od danes naprej: pri blagajnici banke „Slavije“ na Dunajskoj cesti št. 7; pri gosp. J. Gebi, urarji v Slonovih ulicah; pri gosp. Fr. Kolmanu na Mestnem trgu in pri kustosu čitalničnem. Sedež velja 1 gld., prostor za stati 50 kr.; listek za dijak po 30 kr. Z ozirom na blagi namen nadejamo se, da se bode mnogobrojno občinstvo udeležilo tega predavanja, ter tako dejanjsko pokazalo svoje sočutje češkemu narodu o velikej nesreči, ki ga je zadela.

— (Posrebrene stare groše,) take po tri stare krajcarje namreč jeli so izdajati sleparji za goldinarje. Ti stari groši imajo tavno tisto velikost kot srebrni goldinarji in so jako svitlo z živim srebrom posrebrejeni. Te dni je bil tak star groš v nekej tukajšnej gostilnici oddan za goldinar.

— (Trojčke), dva dečaka in jedno dekle, je porodila žena paznika prisilne delavnice K. Jeden dečak je dve uri po porodu umrl, druga dva otroka še živita.

— (Virantova hiša,) katero je kupila gospa Lentjeva iz Lavrice, je zdaj zunaj in znotraj kaj okusno popravljena, tako da se sme res imenovati kinč trgu sv. Jakoba in jedna najlepših poslopij v Ljubljani.

— (Panj) iz čebelnjaka ukradel je g. Sovanu star. z vrta njegove hiše, kjer je čitalnica, neznan tat, ki je zlezal čez zid mej novo hranilnico in dr. Kozlerjevo hišo. Tat si je bil izbral najprej dosti težji panj, a najbrže ga nij mogel nesti, zato ga je pustil ležati na tleh in si vzel lažjega.

— (Umrli) je na Dunaji v nedeljo zjutraj ob 9. uri velezasluženi slovanski rodoljub, gospod ravnatelj Peter Bilka.

— (Iz Stražišča poleg Kranja) se nam piše: „Danes zjutraj dobili so kakih 5 minut pod Stražiščem v malem gozdiču blizu Bitinja tik pota ležečega, kakih 10 mesecev starega dečka mrtvega. Po ranah na čelu in po životu sodijo, da ga je brezsrčna mati s kamenjem pobila. Sinoči beračila je še z dečkom pri bližnjih hišah; ljudje govoré, da ga je silno črtila in večkrat žugala, da ga bo „fentala“. Prenesli so malega mrliča zdaj v mrtvašnico, kjer čakajo, da pride sodni ogled. Živinsko mater pa baje še išče žandarmerija; prej ko ne jo je popihala proti Poljanam kjer je neki doma.“

— (Iz Kranjske okolice) nam poroča ljubljansk schlachtenbummler: „V ponedeljek in torek bo tukaj sklep vojaških vaj, katerih so se razen fem. Kuhna udeleževali še trije generali in nad 6000 vojakov. Pravijo, da bo drugo leto do 15000 vojakov tu pri vajah, kajti letos so le poskusili, če se da tukaj dobro manevrirati, vidijo, da je teren za to izvrsten: tedaj bo vse, kar je letos v Postojni, prišlo na Gorenjsko. Le vreme nij prav ugodno; ploha vrsti se z vročim solncem od jutra do večera. V Kranji je pa vse živo, godba (Belgier) svira vsako popoldne od 5— $\frac{1}{2}$ 7. ure; včeraj slišal sem jo prvokrat igrati tudi nekaj slovenskih.“

Razne vesti.

* (Po tristo letih.) Anglež William Delisle Hay je v Londonu izdal knjigo pod naslovom: „Po tristo letih“. Čudne in vendar zanimljive reči ima ta knjiga. Hay dokazuje, da bode imela pri naravnem razvoji zemlja, na katerej zdaj živi okolo 1,438 milijonov ljudi, v 300 letih 92.032 milijonov prebivalcev. V Berlinu bi se pomnožilo prebivalstvo od 1 na 64 milijonov! Hay se ne ujema z Mathusom, ki trdi, da se prebivalstvo na zemlji vsakih 25 let podvoji, ampak ozira se na razna plemena in pravi, da se Arabci, Indijani in ves latinski zarod (Italijani, Francozi, Španci itd.) prav počasi, ali prav nič ne množe. In vendar bo 92.032 milijonov ljudi! Da, celo verjetno je, da se še veliko bolj pomnože, in da bo imela zemlja v 300 letih 1 bilijon in 462.000 milijonov ljudi. V tem primerljaji bi moralo poginiti človeštvo, katero je ljubezen in lakota tako pomnožila. Hay se ozira v bodočnost in preiskuje, kako bi si mogla ta neizmerna množica ljudstva priskrbeti stanovanje in živež. On pravi, da bodo ljudje globoko v zemljo rili in da se nazadnje preselí na morje; bivanje na morji je zdravo; vsa zemlja z 60 milijonov štirjaških milj se obdela. Zemlja na obeh tečajih oprosté ledu ter jo osuše električna solnca, katera je ustvaril človeški um; v Grenladiji bodo rastle palme in banane, s kratka: svet bo krasen in veličasten.

Narodno-gospodarske stvari.

Fuzijon alpskih železarij.

Razne gornje-štajerske železarijske družbe so se v poslednjem času začele stapljati v jedno, veliko družbo pod imenom „avstrijsko-

alpinska gorska družba“, katero stapljanje imenujejo „fuzijon“. Jedna za vse jednako se glaseča določba raznih kupnih in fuzijskih pogodb, katere so bile v imenu gori imenovane avstrijsko-alpinske gorske družbe sklenene, zadeva rešitev ali poplačevanje prioritetnih dolgov posameznih prejšnjih železarijskih družeb. Samo po sebi je umevno, da se morajo prioritete na lastnikovo zahtevo po jednakej ceni, kolikor veljajo, tudi od strani nove družbe rešavati. Pri tem reševanju pa nij izključeno, da se lastnikom starih prioritet pod izrečenimi pogoji ponudi zamenjava v prioritete avstrijsko-alpinske gorske družbe, če če bode sploh nova družba kaj prioriteta mej občinstvu izdala, kar je po glasih, ki so se pred kratkim mej svet raztrosili, nekoliko dvomno postalo. Kar se pa reševanja prioritet v gotovem denarju tiče, se bode prej ko ne tako postopalo, da se bodo vse prioritete za rešitev izsrečkale. Vender se pa to izsrečkanje ne bode pred 1. marcem 1882. leta zgodilo, v katerem času se bodo tiste delnice izplačale, katere se v gotovini izplačati morajo. Upravni svet Neuperg-Marijacejske železarijske družbe sklicuje na dan 10. oktobra tega leta izreden glavni zbor, katerega dnevni red se glasi: „Sklepalo se bode o združenju Neuperg-Marijacejske železarijske družbe z avstrijsko-alpinski gorsko družbo, ali pa, kako bi se po drugem potu dalo premoženje Neuperg-Marijacejske železarijske družbe s potrebnim odškodovanjem delničarjev na avstrijsko-alpinski gorsko družbo prenesti“. Prva pogodba mej tema družbama je bila nekoliko spremenjena v prid starih delničarjev, ker je bila prvotna ponudba: delnico z 91 gld. v gotovini rešiti, povišana tako, da se delnica zdaj reši za 91 gld. 40 kr. v gotovini. Upravni svet Innerberške poglavitne železarijske družbe sklicuje svoj izredni glavni zbor na dan 6. oktobra tega leta in dnevni red se glasi: „Kako se ima z odškodovanjem delničarjev premoženje c. kr. privilegovane delniške Innerberške poglavitne družbe na avstrijsko-alpinski gorsko družbo prenesti in sicer s tako kupno ceno, da se vsi dozdani družbinski dolgoví poravnajo in da vrhu tega še na vsako delnico c. kr. priv. Innerberške poglavitne železarijske družbe odpade gotovi znesek 135 gld.“

Umrli so v Ljubljani:

10. septembra: Ana Kastelec, gostija, 46 let, Cesarja Jožefa trg št. 2, za jetiko.
11. septembra: Janez Schäfer, rokovičar, 73 l., Kongresni trg št. 2.
12. septembra: Mihael Knafelc, posilne delavnice paznika sin, 1 uro, (trojček) Poljanska cesta št. 53, za slabostjo.
V deželnej bolnici:
7. septembra: Mica Rozman, dninarica, 33 let, za krvnim udorom. — Mica Bončar, gostija, 64 let, za vnetico možganov.
8. septembra: Helena Pavlič, dninarica, 33 let, za jetiko.
10. septembra: Barbara Kuževce, gostija, 78 l., za vodenico. — Jožefa Mihelič, sobnega slikarja hči, 5 mesecev, za božjastjo.
11. septembra: Apolonija Lulik, delavčeva vdova, 50 let, za omehčanjem možganov. — Franc Podboj, delavec, 45 let, za oslabenjem možganov.

Tužci.

11. septembra:
Pri **Sionu**: Potočnik iz Maribora. — Ostatzky iz Gorice. — Hirschl iz Zagreba. — Kattinger, Glück, Machts z Dunaja. — Wolsegger iz Kočevja. — Glovački iz Ostrega. — Alesia iz Trsta.
Pri **Maltei**: Lichtenthurn, Orlovski, Gerstendörfer, Quapill z Dunaja. — Polla iz Pole. — Mally iz Tržiča. — Pollak, Nardelli iz Trsta. — Testin iz Kočevja. — Rudan iz Reke.

Zahvala.

Vsem čestitim prijateljem in znancem, ki so nam o bolezní in smrti naše nepozabljive hčerke

Micice

izkazovali svoje blagodejno sočutje, zlasti pak še gospodi iz Laškega, za obilo izpremostvo na pokopališče, kakor tudi za mnoge darovane prekrasne vence iskreno zahvaljujemo.

(520)

Rodovina Hinner.

Loterijske srečke.

Na Dunaji 10. septembra: 47, 24, 46, 72, 40.
V Gradci 10. septembra: 16, 30, 5, 64, 1.

Dunajska borza 12. septembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	76 gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	30	"
Zlata renta	93	60	"
1860 drž. posojilo	130	30	"
Akcije narodne banke	83 $\frac{1}{2}$	"	"
Kreditne akcije	349	50	"
London	117	85	"
Srebro	—	"	"
Napol.	9	35 $\frac{1}{2}$	"
C. kr. cekini	5	56	"
Državne ma. ke	57	50	"

Šolske knjige

za vsa tukajšnja učiteljišča, kakor tudi za kranjski gimnazij, najnovejše izdaje in antikvarne, trpežno vezane po najnižjih cenah imam v zalogi in ob jednom zalogo **šolskih potrebščin** priporočam

J. Giontini,

Mestni trg št. 17.

(510—4)

N. B. Kupci vseh knjig za jeden razred dobijo „knjižico za učence v Ljubljani“ zastoj.

2000 gld.

leško na leto zaslužijo **gostilničarji** in **kupčevalci**. Brošurica fabrikacij velja 3 gld.; dobi se po poštnem podvzetju: **F. Schlosser, Trst.** (419—42)

Šolske knjige,

kakor tudi vse druge **šolske potrebščine** priporočam podpisani p. n. roditeljem in učiteljem.

M. Gerber,

Kongresni trg št. 4.

(519—2)

Dva dijaka

(515—3)

sprejmeta se v **stanovanje brez hrane**. — Natančneje se zvé na **Poljanah št. 10** na levo.

Otrok

slovenskih roditeljev, ki se hoče naučiti nemščine, dobi pri meni cenó stanovanje in vso oskrb.

(511—3)

Bodnar,

Leoben, Vordernbergerstrasse št. 83.

Dva dijaka

se sprejmeta v **popolno oskrb** v hiši št. 1 v **glebališki stolbi**, prvo nadstopje (521—1)

Kdor hoče

(389—20)

slabe zobe

ohraniti, izpale nadomestiti z umetelnimi, dobi sovet in pomoč pri

Ehrwerthu, zdravniku za zobe, gospodarska ulica št. 1.

Praktikant

pošten, dobro izšolan, zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se takoj v

prodajalnico manufakturnega blaga na drobno in debelo

v **Ljubljani na Velikem trgu**. — Kje, zvé se v administraciji „Slovenskega Naroda“. (476—6)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migrenó, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvárino, odvajajoč črve in kislino. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po $\frac{1}{2}$ žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. **J. Svoboda** v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—32)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.